

A ד"ט
Intro

Today we will learn בע"ה of דף מ"ה of מסכת יבמות. The topics we will learn about include

Regarding when a child is a ממזר there's a מחלוקת. רבי עקיבא holds that from a marriage that is a לאו the child is a ממזר. רבי שמעון התימני holds that only from a marriage that is a חייב כרת the child is a ממזר. רבי יהושע holds that even from a marriage that is a חייב כרת the child won't be a ממזר, only from a דין חייבי מיתת בית דין.

B The Gemara will discuss a מחלוקת in a case of an עבד ועובד כוכבים הבא על בת ישראל. Whether the child is a ממזר or not - Do we say that anywhere that קדושין are not תופס the child is a ממזר, so here too the child is a ממזר. Or do we say that only where the person has קדושין elsewhere and it's only not תופס with this person, then the child a ממזר, but by an עבד ועובד כוכבים where there's no קדושין by an עבד ועובד כוכבים whatsoever the child is not a ממזר.

מי שחציו עבד וחציו בן חורין
A שחציו עבד that was owned by 2 people and 1 of them freed him is now half עבד and half בן חורין, and is unable to marry anyone because each side of him is tied down by the other side of him

שום תשים עליך מלך... מקרב אחיך
From the double expression of שום תשים we learn that in order to appoint a person to any position of authority he must be מקרב אחיך and not a descendant of גרים

1 So let's review

On the previous דף we learned a מחלוקת regarding when a child becomes a Mamzer:

רבי עקיבא holds; יש ממזר מחייבי לאוין
 רבי יהושע holds that even from a marriage that is a לאו the child is a ממזר

רבי שמעון and the חכמים hold;
 אין ממזר מחייבי לאוין

But, יש ממזר מחייבי כריתות
 רבי שמעון holds that only from a marriage that is a חיוב כרת the child is a ממזר

רבי יהושע holds;
 אין ממזר מחייבי כריתות
 Because אין ממזר אלא מחייבי מיתת בית דין
 רבי יהושע holds that even from a marriage that is a חיוב כרת the child won't be a ממזר, only from a מיתת בית דין.

Our דף begins...
 אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הכל מודים בעבד ועובד כוכבים הבא על בת ישראל שהולד ממזר
 The offspring of a union of an עבד כנעני, or a non-Jewish man, and a Jewish woman are Jewish, but they're ממזרים, who are אסור לבא בקהל - They may not marry into Klal Yisroel.

The Gemara at first understands הכל מודים as referring to רבי שמעון התימני:
 Although he holds אין ממזר מחייבי לאוין
 That a child born from an איסור לאו is not a ממזר, ה"מ מחייבי לאוין
 דתפסי בהו קדושין
 That is only in most cases of חיוב לאוין in which the Kiddushin is valid, אבל הכא עובד כוכבים ועבד
 כיון דלא תפסי בהו קדושין
 כחייבי כריתות דמי
 However, our case of עבד ועובד כוכבים is like כריתות חיוב in that the Kiddushin is not valid. Therefore, הולד ממזר, as it would be from כריתות חיוב.

1 Regarding when a child is a ממזר...

רבי יהושע	רבי שמעון התימני חכמים	רבי עקיבא
↓	אין ממזר מחייבי לאוין	יש ממזר מחייבי לאוין
↓	יש ממזר מחייבי כריתות	יש ממזר מחייבי כריתות
↓	אין ממזר אלא מחייבי מיתת ב"ד	

אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הכל מודים בעבד ועובד כוכבים הבא על בת ישראל שהולד ממזר אסור לבא בקהל
They may not marry into Klal Yisroel
 Referring to... רבי שמעון התימני
 אין ממזר מחייבי לאוין
 ה"מ מחייבי לאוין דתפסי בהו קדושין
 אבל הכא עובד כוכבים ועבד כיון דלא תפסי בהו קדושין כחייבי כריתות דמי

2 After citing a Braisa and further discussion the Gemara concludes that this is actually a מחלוקת תנאים ואמוראים:

Some, among them רבי hold

עובד כוכבים ועבד
הבא על בת ישראל
הולד ממזר

Some, among them רב ושמואל hold

עובד כוכבים ועבד
הבא על בת ישראל
הולד כשר

The Gemara presents the source for each opinion:

Since the Posuk of;

לא יבא ממזר בקהל ה'

Is written near the Posuk of;

לא יקח איש את אשת אביו

We derive the criteria of ממזרות to be a product of a union similar to אב אשת:

מאן דפסיל סבר

Those that hold ממזר say;

מה אשת אב

דלא תפסי בה קדושין הולד ממזר

אף כל

דלא תפסי בה קדושין הולד ממזר

The criteria is קדושין בה קדושין,

ומאן דמכשר סבר

Those that hold כשר say;

We cannot compare אב אשת to עובד כוכבים ועבד:

מה אשת אב

דלדידיה לא תפסי בה קדושין

לאחרני תפסי בה קדושין

The אב אשת cannot accomplish a valid Kiddushin with this woman, but he can accomplish a valid Kiddushin with other women.

לאפוקי עובד כוכבים ועבד

דלא תפסי בהו קדושין כלל

To the exclusion of עובד כוכבים ועבד who cannot accomplish a valid Kiddushin with any woman.

The Gemara adds

לדברי הפוסל פוסל אפילו בפנויה

That the child is a ממזר even if the בת ישראל is not married

לדברי המכשיר מכשיר אפילו באשת איש

That the child is not a ממזר even if the בת ישראל is married

====

2 This is actually a מחלוקת תנאים ואמוראים

רב ושמואל

עובד כוכבים ועבד
הבא על בת ישראל
הולד כשר

רבי

עובד כוכבים ועבד
הבא על בת ישראל
הולד ממזר

לא יקח איש
את אשת אביו

Similar to אב אשת

לא יבא ממזר
בקהל ה'

מאן דמכשר
סבר

מה אשת אב
דלדידיה לא תפסי בה קדושין
לאחרני תפסי בה קדושין

לאפוקי
עובד כוכבים ועבד
דלא תפסי בהו קדושין כלל

לדברי המכשיר
מכשיר אפילו באשת איש

מאן דפוסל
סבר

מה אשת אב
דלא תפסי בה קדושין
הולד ממזר

אף כל
דלא תפסי בה קדושין
הולד ממזר

לדברי הפוסל
פוסל אפילו בפנויה

3 The Gemara presents a number of opinions regarding עבד ועובד כוכבים הבא על בת ישראל whether the child is a ממזר or not רבי יוסף said the child is a ממזר since that's the opinion of רבי דימי as reported by רבי אביי said that the child is not a ממזר since that's the opinion of רבי as reported by רבין

The Gemara then presents a story where רב ruled that the child is not a ממזר a story where רב יהודה ruled that the child is not a ממזר a story where רבא ruled that the child is not a ממזר And the Gemara issues a final ruling והלכתא עבד ועובד כוכבים הבא על בת ישראל הולד כשר בין בפנויה בין באשת איש

3 עבד ועובד כוכבים הבא על בת ישראל

אביי

he is not a ממזר since that's the opinion of רבי as reported by רבין

A Story
רב ruled that the child is not a ממזר

רב יוסף

the child is a ממזר which is the opinion of רבי as reported by רב דימי

A Story
רב יהודה ruled that the child is not a ממזר

A Story
רבא ruled that the child is not a ממזר

והלכתא

עבד ועובד כוכבים הבא על בת ישראל הולד כשר בין בפנויה בין באשת איש

4 The Gemara also says that רבי יהושע who holds;
 אין ממזר אלא מחייבי מיתת בית דין
 Certainly holds
 עבד ועובד כוכבים הבא על בת ישראל
 הולד כשר
 However,
 כולה אמוראי דמכשרי
 מודו שהולד פגום לכהונה
 A daughter born to them is פגום:
 She is פסול לכהונה, and she is כהן, and she is פסול
 לתרומה, she may not eat Trumah.
 We derive this from חומר via a קל וחומר גדול:
 ומה אלמנה לכהן גדול
 שאין איסורה שיהיה בכל
 בנה פגום
 If in חומר, אלמנה לכהן גדול, which does NOT apply to all - only to
 the Kohen Gadol - the child is פגום
 זו שאיסורה שיהיה בכל
 אינו דין שבנה פגום
 which DOES apply to all -
 the child is certainly פגום.
 And, we cannot reject the חומר with קל
 מה לאלמנה
 שכן היא עצמה מתחללת
 Because,
 הכא נמי
 כיון שנבעלה פסלה
 This union of עבד ועובד כוכבים also renders her פסול לכהונה.

This is derived from the Posuk that teaches the Halachah
 of בת כהן who married a Levi or Yisroel, and was then
 divorced or widowed without children, that she may
 return to her father's house and once again eat תרומה
 The פסוק says
 ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה
 ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל
 And we learn out
 מי שיש לו
 אלמנות וגירושין בה
 This only applies to when she was married to someone
 whose קדושין is valid,
 יצאו עבד ועובד כוכבים
 שאין להם אלמנות וגירושין בה
 This excludes an עבד ועובד כוכבים whose קדושין is not valid,
 that she cannot return to eating Trumah. He causes her to
 become פסול לתרומה. And on דף ס"ח the גמרא explains that
 כהן, בת, תרומה, she may also not marry a
 ===

4

רבי יהושע
 אין ממזר אלא
 מחייבי מיתת ב"ד

עבד ועובד כוכבים
 הבא על בת ישראל
 הולד כשר

However,
 כולה אמוראי דמכשרי
 מודו שהולד פגום לכהונה

May not marry a כהן	May not eat תרומה
---------------------------	-------------------------

ומה אלמנה
 לכהן גדול
 שאין איסורה
 שיהיה בכל
 בנה פגום

זו
 שאיסורה
 שיהיה בכל
 אינו דין
 שבנה פגום

ומה אלמנה
 לכהן גדול
 שאין איסורה
 שיהיה בכל
 בנה פגום

מה לאלמנה
 שכן היא עצמה מתחללת

הכא נמי
 כיון שנבעלה פסלה

This union of עבד ועובד כוכבים also renders her פסול לכהונה

מה לאלמנה
 שכן היא עצמה מתחללת

הכא נמי
 כיון שנבעלה פסלה

This union of עבד ועובד כוכבים also renders her פסול לכהונה

ובת כהן
 כי תהיה אלמנה וגרושה
 וזרע אין לה
 ושבה אל בית אביה כנעוריה
 מלחם אביה תאכל

יבא וצבד
 וצבד כוכבים
 לאין אבא
 אלמנות
 וקדושין
 כב

אין
 אלמנות
 וקדושין
 כב

5 The Gemara moves on to a related discussion:

The פסוק says

שום תשים עליך מלך... מקרב אחיך

And we learn out that we only appoint a person to a position of authority if he is מקרב אחיך, a descendant of ישראלים, and not of גרים.

The גמרא relates:

רבא אכשריה לרב מרי בר רחל

ומנייה בפורסי דבבל

Regarding רב מרי בר רחל, who was the son of an

עובד כוכבים הבא על בת ישראל

Rava ruled that he is permitted to marry a בת ישראל, based on the Gemara's earlier ruling כשר. He also appointed him to a position of authority, and the Gemara explains;

האי כיון דאמו מישראל

מקרב אחיך קרינן ביה

Since his mother is a בת ישראל, he is considered to be מקרב אחיך.

====

5

שום תשים עליך מלך... מקרב אחיך

We only appoint a person

to a position of authority if he is מקרב אחיך, a descendant of ישראלים, and not of גרים

The son of an

עובד כוכבים

בבא אף

בת ישראל

רבא אכשריה

לרב מרי בר רחל

ומנייה

בפורסי דבבל

כאי

כיון דאמו מישראל

מקרב אחיך

קרינן ביה

6 The דף concludes with 2 related stories

ההוא דהוו קרי ליה בר ארמייתא

There was a man that people called "the son of a non-Jewish mother," since his mother was מתגייר but never did טבילה

אמר רב אסי מי לא טבלה לנדוטה

Her subsequent טבילה לנידה qualifies for the טבילה of her גיור, since it was done as a Jewish practice

ההוא דהוו קרו ליה בר ארמאה

There was a man that people called "the son of a non-Jewish father," since his father was מתגייר but never did טבילה

אמר רבי יהושע בן לוי מי לא טבל לקריו

His subsequent טבילה לקרי qualifies for the טבילה of his גיור, since it was done as a Jewish practice.

This discussion continues on the next Daf.

6

Two related stories...

ההוא דהוו קרי ליה בר ארמייתא

There was a man that people called

"the son of a non-Jewish mother,"

since his mother was מתגייר but never did טבילה

אמר רב אסי מי לא טבלה לנדוטה

Her subsequent טבילה לנידה qualifies

for the טבילה of her גיור,

since it was done as a Jewish practice

ההוא דהוו קרו ליה בר ארמאה

There was a man that people called

"the son of a non-Jewish father,"

since his father was מתגייר but never did טבילה

אמר רבי יהושע בן לוי מי לא טבל לקריו

His subsequent טבילה לקרי

qualifies for the טבילה of his גיור,

since it was done as a Jewish practice.